

Τ Α Τ Ρ Ι Α Φ Λ Ω Ρ Ι Α

— Ἀλλὰ πρὶν νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ — ἀκολούθησε ὁ Ἀρχόντας — μάθε ὅτι, ἀφοῦ μὰς ἄφησες, δὲν γνωρίζω διὰ σὲ τίποτε ἄλλο παρὰ ὅτι ἦλθες νὰ κοιμήσῃς εἰς τοῦτο τὸ χωριὸν καὶ ἐπῆρες γυναῖκα μὲν κληρονόμην εἶσθε εὐτυχισμένοι;

— Θὰ ἦμουν εὐτυχισμένοι, ὅσο ἡμπορεῖ νὰ ἦναι ἄνθρωπος εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, — τοῦ ἀπάντησε ὁ Μιχαήλ, — ἂν δὲν εἶχα καὶ ἐγὼ μέσα μου ἓναν πόνον ὅπου δὲν θὰ μὲ ἀφήσῃ ἐπιζῶνς μου. Ἄμα εἶδα τὴν Φροσύνην, τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Μαρίας — ὁ Θεὸς τοὺς ἀνάπαυσε εἶναι τώρα δύο χρόνια, — τὴν ἀγάπησα καὶ ἐκείνη μὲ ἀνταγάπησε· αὐτὴ μὲ ἐβλεπε τόσον καιρὸν εἰς τὴν φαντασίαν της, βέβαια πολὺ καλῆτερον ἀπ' ὅ,τι εἶμαι, καὶ ἐγὼ πάλιν τὴν εἶχα συνηθῆ εἰς τὴν ὑποφαντασίᾳ μου, ὅπως εἶναι, ἄγγελος καὶ εἰς τὴν μορφήν καὶ εἰς τὴν ἀγαθοσύνην. Ἀποφασίσαμε νὰ εὐλογηθούμε εἰς τὴν ἐκκλησιῶν, ὅπου ἀκόμα ἀγιάζει τοὺς κατη-

ραμένους παλιόπυργους τοῦ Ζυγονοῦ, καὶ ἐπῆγαμ' ἐκεῖ τὸ πρῶτον οἱ δύο γαμπροὶ μὲ τοὺς γονεῖς της καὶ μὲ ὅλο τὸ συγγενολόγι τῆς πεθεράς μου· καὶ ἐνῶ ἔβαινον ὁ παπᾶς τὸ πετραχήλι διὰ νὰ μὰς εὐλογήσῃ, ἔξαφνα ἀκούσθη μεγάλη πεδοβολή· ἐπεταχθῆκαμεν εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας ὅλοι οἱ ἄνδρες καὶ εἶδαμε τὸν Λεπτέρην, (ποῦ εἶχε ἀπ' ἀρχῆς ζητήσῃ τὴν Φροσύνην καὶ αὐτὴ δὲν τὸν ἤθελε) μὲ

πλήθος παλληκάρια ἀρματωμένα, φανερά διὰ νὰ φονεύσουν ἐμὲ καὶ νὰ κλέψουν τὴν κόρην. Πρῶτος ὁ Λεπτέρης ὤρμησε κατ' ἐπᾶνω μας, καὶ ἔβγαλε φοβερὴν κραυγὴν ἀπὸ τὸ διάπλωτο στόματος του· «Θὰ πιούμε τὸ αἷμα αὐτοῦ τοῦ κακούργου τοῦ ἀποκοτᾶν καὶ ἔλθῃ ἐδῶ νὰ μὰς πάρῃ ταῖς

»γυναίκαίς μας» καὶ εἰς τὰ λόγια του ἀκολούθησε μέγας ἀλαλαγμὸς τῶν παλληκαριῶν του· ἀλλὰ εἰς ἐκείνην τὴν στιγμήν ἄστραψε ἐπᾶνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν μας ἓνα μεγάλο σπαθί, καὶ δὲν ἐφαίνετο οὔτε ἡ λαβὴ του οὔτε τὸ χερί που τὸ κρατοῦσε, καὶ ἔθαμπωσεν ὅλων τὰ μάτια· καὶ ἀφοῦ ἀπὸ τὸν φόβον ἐδιασκορπίσθηκα καὶ ἐφυγαν καὶ τὰ παλληκάρια τοῦ Λεπτέρη καὶ οἱ συγγενεῖς μας ὅλοι, ἐφανερώθη ἄνδρα ὁ Ταξιάρχης, ἔγεινε ἄφαντος καὶ μὰς ἄφησε μόνους. Ὁ Λεπτέρης ἔμεινε ἀσάλευτος ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν ἀπέναντί μου, καὶ μὲ ἀνδρόκάλισε· «ἂν εἶσαι παλληκάρι» μοῦ εἶπε «ἂν εἶσαι ἄξιος ἐσύ νὰ πάρῃς τὴν πρῶ-»
»τὴν κόρην τοῦ χω-

»ριοῦ μας, ἔλα νὰ παλαίψουμε μὲ τὸ μαχαίρι». — «Ἐχεις ἄδικο» τοῦ ἀπάντησα, «ἐγὼ ἐπῆρα τὴν κόρην μὲ τὸ θέλημά της καὶ τῶν γονέων της, καὶ δὲν πράξεις καλὰ νὰ θέλῃς αἷμα,» εἶπε ἐγὼ γείνων φονεὺς εἴτε σύ». — «Ἐσεῖς ὅλοι» μοῦ ἐφώνηζεν «ἐξεφρενιάσετε τὸ ἄθωο

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΡΩΣΣΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

» ἐκεῖνο πλάσμα μὲ τὰ μαγικά τῆς γύφτισ-
 » σης, καὶ γι' αὐτὸ θά σ' περάσω ὅλους ἐν στό-
 » ματι μαχαίρας». Καὶ μὲ τοῦτο ἐχύθηκε ἐπ' αὐ-
 νω μου ὥσάν ἀστραπή· ἀπὸ τὴν πρώτην του ἐκεί-
 νην μαχαίριά μὲ προφύλαξε τὸ μεταξωτό μου
 τοῦτο ζωνάρι, ποῦ δὲν τὸ περνᾷ ἡ κοφτερώτερη
 λεπίδα· τότε ἔσυχ' κ' ἐγὼ τὴν μάχαιραν καὶ εἰς
 τὴν στιγμὴν ποῦ αὐτὸς μὲ ὅλον τὸν ὄγκον του καὶ
 τὴν ὀρμὴν ἔπεσε πάλιν ἐπ' αὐτὸν μου νὰ μοῦ καρφώσῃ
 τὴν πλάτην, ἐπρόλαβα καὶ τὸν ἐκτύπησα εἰς
 τὴν καρδιά· ὁ δύστυχος ἐτινάχθη δύο τρεῖς φο-
 ραὶς κ' ἔπειτα ἐβρόντησε κάτω τ' ἀνάσκελα, καὶ
 αὐτοῦ ἐμπροσθέν μου ἄνοιξε ἡ γῆ κ' ἐκλείσθη ἐπ' αὐ-
 τὸν μου. Ἰδοὺ πῶς ἔκκαμα φονικό, ἐγὼ ὅπου ἔλεγα
 πῶς ἐγεννήθηκα Ἀθελ, ὅχι ποτὲ Καῖν. Ἀλήθεια
 τὸ ἔπραξα ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ μ' ὅλον τοῦτο ἀνά-
 πικυν δὲν εὐρίσκει ἡ συνείδησίς μου.

—Φαίνεται— τοῦ εἶπεν ὁ Ἀρχοντας— ὅτι ὅλη
 ἡ γενεά μας πατεῖ ἀπὸ αἷμα εἰς αἷμα. Ἐσὺ γνω-
 ρίζεις βέβαια ἀπὸ τὴν γυναικα σου τὰ περασμένα
 τῆς γενεᾶς τῆς, κ' ἐγὼ θὰ σοῦ φανερώσω ὅ,τι μοῦ
 ἀκολουθῆσε. Ἐγὼ γενοκρατιοῦμαι ἀπὸ ἐκείνον τὸν
 Μιχαήλ ὅπου ἄφησε τὸ χωριὸ τοῦ Ζυγονοῦ κ' ἦλθε
 νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν πολιτείαν· ἐγὼ, ὁ τελευταῖος
 ἐκείνου τοῦ κλάδου, ὄρφανός ἀπὸ πατέρα καὶ ἀπὸ
 μητέρα, ἀγάπησα μίαν ὠραίαν κόρην ἀπὸ καλὸ
 γένος, κ' ἐκατόρθωσα νὰ νυμφευθῶμε μυστικά,
 καὶ αὕτῃ ἔμεινε ἀκόμη εἰς τὸ πατρικὸ τῆς σπίτι·
 μᾶς ἐγεννήθη ἓνα βρέφος· ἐκείνην τὴν νύκτα ἦλ-
 θαν φίλοι μου καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι ὁ πατέρας ἐγένε
 θηρίον γι' αὐτὴν τὴν ἀτιμίαν (πολὺ περισσότερο
 ὅπου δὲν ἐγνώριζε τὸ κρυφοστεφάνωμα) κ' ἐσφαξε
 τὴν θυγατέρα καὶ τὸ νεογέννητο ἐγγόνι του· οἱ
 φίλοι μου μὲ ἐβίβαν νὰ φύγω ἀπὸ τὸ νησί μας
 τὴν ἴδιαν νύκτα. Ἐπαράδειρα πολὺν καιρὸν εἰς
 ταῖς χώρας τῆς Φραγκίας, καὶ ἀπὸ βιβλία καὶ
 ἀπὸ ταξείδια ἔμαθα πολλὰ, κ' ἐξόχως ἐσπούδασα
 τὴν μαγικὴν ἐπιστήμην.

Ἀλλ' ἄφου ἐδαπάνησα ὅσα χρήματα εἶχα
 πάρῃ μαζί μου, εὐρέθηκα στενοχωρημένος· ὁ ἐπί-
 τροπὸς μου, βέβαιος ὅτι ἐξωρίσθηκα ἐπὶ ζωῆς μου,
 ἐδείχθη ἀσυνείδητος διαχειριστὴς τῆς περιουσίας
 μου, καὶ οὐδὲ ἀπάντησιν ἔδιδε εἰς τὰ γράμμα-
 τὰ μου· τότε, διὰ νὰ ζήσω, ἀναγκάσθηκα νὰ
 διδάσκω ἑλληνικὰ εἰς ὀρθόδοξαις εἰκογένειαις
 ἐμπορικαῖς ἐγκατοικαῖς εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν τῆς
 Ἰταλίας· εἰς ἓνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ σπίτια ἀγάπησα
 μίαν νέαν καὶ τὴν ἐνυμφεύθηκα μὲ ὅλην τὴν εὐ-
 χρίστησιν τῶν γονέων τῆς, καὶ ἀπόκτησα τὴν
 κόρην ποῦ ἐγνώρισες· τότε ἔθεώρησα χρέος μου νὰ
 φροντίσω διὰ τὰ συμφέροντά μου, νὰ ἐπανάλθω
 εἰς τὴν ἀγαπητὴν μου πατρίδα. Ἀλλ' ἄμα ἐφθά-
 σαμε, ἐξαναζωοτάνευσεν ὁ παλαιός μου νεκρωμέ-
 νος καὶ νόμος, ἐλαχτάριζαν, ὥς ἀπ' ἀρχῆς, εἰς τὰ
 σωθικά μου οἱ ἀδικασφραγμένοι ποθητοί μου, ἡ
 πρώτη μου ἀγάπη, καὶ τὸ πρωτόγενό μου τέκνον·

ἠθέλησα ἀμέσως νὰ πάω νὰ γονατίσω καὶ νὰ
 κλάψω ἐπάνω εἰς τὸ μνήμα τους, ἀλλὰ κανεὶς
 ἀπὸ τοὺς νεκροθάπταις, κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς τοῦ
 τόπου μου, καὶ τοὺς ἐρώτησα ὅλους, δὲν ἤξευρε
 νὰ μοῦ εἰπῇ ποῦ ἦσαν ἐνταφιασμένοι· κάποιοι
 ἄνθρωποι ἔλεγαν πῶς ὁ βρεφοκτόνος πατέρας
 ἐσφαγεν ὁ ἴδιος λάκκον καὶ τοὺς ἔθαψε εἰς ἓνα κα-
 τῶγι τοῦ σπιτιοῦ του, ἀλλὰ ἀφ' οὗ καὶ αὐτὸς
 ἀπέθανε καὶ ὁ μονουῖός του, ἐκεῖνο τὸ πλάτι
 ἔμεινε ἔρημο καὶ κατὰ κλειστο. Ἦθελα ὁ δύστυ-
 χος νὰ μάθω τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἓνα μεσονύκτι,
 μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἀπόκρυφης τέχνης μου, ἐφά-
 νη εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου ἓνα χερί καὶ ἐχά-
 ραξε εἰς τὸν τοῖχον αὐτὰ τὰ γράμματα·

Ἦ τὸ πλάγι ἀπὸ ἀλειτούργητο ἀγνώριστο ἐρμολῆσι
 Κεῖται μόνῃ τοῦ παιδιοῦ νὰ μὴ ζητῇς τὸ μνήμα.

Τότε μ' ἔπιασε ἀνατριχίλα, ἀπὸ τὴν μυστη-
 ριωδὴ καὶ διβουλην ἐκείνην ἀπάντησιν· ἐστοχά-
 σθηκα μήπως τὸ ἄμειρο ἐκεῖνο βρέφος τὸ ἔρριξε ὁ
 πάππος του εἰς τὰ στόματα τῶν σκύλων καὶ τῶν
 κοράκων, καὶ τόσο ἐβαρυψύχησα ὥστε εἶχα σχεδὸν
 ἀποφασίσῃ νὰ πουλήσω ὅλα τὰ ὑπάρχοντά μου, νὰ
 ξενιτευθῶμε διὰ πάντοτε, νὰ μὴ ζανακιδῶ τὰ ἔρημα
 καὶ αἱματοδοχάμενα δι' ἐμὲ χώματα τῆς πατρί-
 δος μου. Ἀλλ' ἔτυχε τότε νὰ σὲ συστήσουν ὑπη-
 ρέτην εἰς τὸ σπίτι μου, καὶ ἄμα σὲ εἶδα ἐτα-
 ράχθ' ἡ ψυχὴ μου ὁμοιάζεις ὅλος μὲ τὴν εἰκόνα
 τοῦ πατρός μου ζωγραφημένην ὅταν ἦταν τῆς
 ἡλικίας σου, κ' ἐγὼ πάλιν ὁμοιάζω πολὺ τοῦ
 πατρός μου, καθὼς μοῦ λέγουν, διότι ἐγὼ μόνον
 τὸν ἀκροθυμοῦμαι. Δὲν ἐχρεώσθη πολὺς καιρὸς καὶ
 ἐγνώρισα τὰ μεγάλα σου χαρίσματα, τοὺς εὐγε-
 νικούς τρόπους, τὸ λαμπρὸ πνεῦμα, καὶ τὴν ἄδο-
 λην καὶ φιλότιμην καρδίαν σου, σὲ ἀγάπησα
 ὥσάν παιδί μου, χωρὶς πολὺ νὰ τὸ δείχνω, καὶ
 ἐπιθυμοῦσα νὰ σὲ κάμω γαμπρόν μου· θὰ ἦταν
 συμφορὰ μεγάλη, ἀδιόρθωτη, καὶ ἡ Θεῖα Πρόνοια
 μᾶς ἐφύλαξε· μᾶς ἄφησες εἰς τὴν ὥραν ποῦ ἔπρεπε,
 καὶ κατόπιν ἡ ἀναστεναγμένη τούτῃ καρδίᾳ δὲν
 μοῦ ἔδινε μήτε νὰ ἐρευνήσω ποῦ ἐπῆγες καὶ τί ἐγεί-
 νες. Ἀλλ' ὥστε ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς γυναικός μου
 ἦλθε νὰ μ' εὕρῃ μία φτωχὴ γερόντισσα καὶ μοῦ
 εἶπε· «Ἐγὼ ἓνα μυστικὸ νὰ σοῦ εἰπῶ, ἐστοχά-
 » σθηκα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ βγάλω ἀπὸ τὸ
 » στόμα μου ὅταν ἐζοῦσε ἀκόμη ἡ δευτέρη γυναι-
 » κα σου· τώρα ποῦ ἀπόμεινες ὁλόρφανος, θὰ σοῦ
 » τὸ εἰπῶ, πρὶν πεθάνω. Ἐγὼ ἔπιασα τὸ παιδί
 » τῆς γυναικός σου, τῆς πρώτης· ἦταν ἄρσενικό,
 » καὶ εἶναι ψέμματα ὅτι τὸ ἐσφαξεν ὁ πατέρας
 » τῆς, ἴσως θὰ τὸ ἔκανε — τὸν εἶχε ἀπομωράνῃ
 » ὁ Θεός — ἀλλὰ ἐγὼ, μέσα εἰς τὴν ταραχὴν
 » ἐκείνης τῆς νυκτός, ἐπρόφθασα καὶ τὸ πῆρ' ἀπὸ
 » τὸ σπίτι, σπαργανωμένο μέσα 'ς ἓνα γαλαζί-
 » μεταξωτὸ ζωνάρι, καὶ ὅταν ἐφθασα εἰς τὸ Κα-
 » τάστημα τῶν Ὀρφανῶν εὐρέθη αὐτοῦ ἐξω ἑνὰς
 » μονοκλόγερους καὶ ἠθέλησε νὰ τοῦ κρεμάσῃ ἀπὸ

» τὸν λαϊκὸν καὶ ὡς φησὶν φυλακτὸν κατόπιν ἐγὼ
 » ἔμπασα τὸ θρόνον εἰς τὸν τροχόν. Δὲν γνωρίζω
 » τί ἔγεινε τὸ παιδί, εἶν' εὐκόλῳ νὰ ἀπέθανε, μὲ
 » τόσα ἄλλα μικρά, ἀπὸ τὸ μεγάλο θανατικὸ
 » ἐκείνου τοῦ χρόνου. »

Καὶ τότε πλέον ἀποφάσισα νὰ βάλω εἰς ἐνέ-
 ρειαν ὅλα τὰ δυνάτωτερα μαγικά μου, χωρὶς νὰ
 ψηφίσω τὸν κίνδυνον, ποῦ ἔτρεχα, ν' ἀποθάνω
 καὶ νὰ κολασθῶ. Ἐκεῖν' ἡ ἐπιστήμη εἶνε τῶντι
 μεγαλοδύναμη, εἶναι ἱκανὴ νὰ μηχανεύσῃ πολλά,
 καὶ νὰ ξεσκεπάσῃ πολλά ἀπόκρυφα πράγματα·
 ἀλλὰ ὁ σοφὸς πρέπει νὰ σταματήσῃ, νὰ μὴ
 προχωρήσῃ παρέκει, ἀλλὰ αἰσθηνθῇ τὴν θεῖαν θέ-
 λησιν νὰ τοῦ ἀντιστέκεται· ἂν βάλῃ πείσμα νὰ
 μάθῃ ὅ,τι εἶν' ἐμποδισμένο, συντρίβεται καὶ
 κολάζεται. Καὶ ὅμως ἐγὼ, χωρὶς πλέον νὰ λοχα-
 ριάσω τίποτε, ἔστησα καὶ ἄπλωσα εἰς τὰ τετρα-
 πέρατα τ' οὐρανοῦ τὰ βροχία μου ἄφρατα ὡς ἂν
 ἀράχνια· εἰς τὴν τρίτην βραδυὰ, τὴν στιγμὴν
 ποῦ ἐκινδύνευα νὰ πέσω νεκρὸς ἀπὸ τὸν κόπον
 καὶ ἀπὸ τὴν ἀδημονίαν μου, ἐπιάσθη ἐν' ἀπὸ
 τὰ ἀέρια πνεύματα, (ποῦ εἶναι ὡς ἂν ἐπιστάταις
 εἰς πολλὰ ἀνθρώπινα πράγματα) καὶ ἐσύρθη μέσα
 εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου· ἀμέσως τὸ ἐρώτησα ποῦ
 εὕρισκεται ὁ ἀγαπημένος μου ὑπέρτης ὁ Μιχαὴλ
 καὶ τοῦ εἶπα ὅλα τὰ χαρακτηριστικά σου καὶ τὸ
 Πνεῦμα μου ἀπάντησε.

Ὡς τοῦ Ζυγανοῦ τὰ ἐρμύσπιτα γιὰ χρόνους ἐνενήντα
 φύλαγα τρεῖς σωροὺς φλωρί, ὡς ἤμουν διωρισμένοι.
 Χρόν' εἶναι δέκα πῶφθασεν ἀπὸ τὴν πολιτείαν
 ὁ Μιχαὴλ, ὡς μοῦ τὸν λὲς καὶ ὡς μοῦ τὸν ἰδεάζεις·
 ἐκείνου ἐγὼ παρὰ δόξα τὴν προῖκα τῆς Φροσύνης·
 καὶ ἀμέσως νέα προσταγὴ εἰς ἄλλον τόπον πέρα
 μ' ἐκάρφωσε ἄλλους θησαυροὺς νὰ στέκω νὰ φυλάγω.
 νὰ εἰπῶ δὲν ξεύρω, ἂν μ' ἐρωτᾷς, τί κάνει ὁ ποθητός σου.
 καὶ ὅπως ἐδῶ μ' ἐτραβήξεν τῆς τέχνης σου ἡ τρομάρα,
 ἥς μὲ ἀπολύσῃ γλήγορα ἔς τὴν βίγλα μου νὰ γύρω.

Τῶρ' ἀπ' ὅλα τοῦτα, ποῦ πολὺ σύντομα σοῦ
 ἐξιστόρησα, καὶ ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπες ἐσύ, βεβαιό-
 νομαι ὅτι εἶσαι ὁ υἱός μου, καὶ σὲ παρκαλῶ νὰ
 μοῦ δώσῃς τὴν συγχώρεσιν· ἴσως ὅλοι οἱ γονεῖς
 ἔπρεπε νὰ τὴν ζητήσουν ἀπὸ τὰ τέκνα τους,
 διότι τὰ ἔβαλαν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ
 πολὺ περισσότερον ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους πατέραις.
 Ἀμάρτησα νὰ πάρω τὴν μητέρα σου κρυφὰ ἀπὸ
 τοὺς γονεῖς τῆς, ἔγεινε αἷτιος τοῦ φόνου τῆς ἀπὸ
 ἀπάνθρωπον πατέρα, ἐσύ ἐρήχθηκες, πάντοτε ἐξ
 αἰτίας μου, μέσα εἰς τ' ἄκληρα καὶ ὀρφανὰ πλάσ-
 ματα καὶ ἡμπορούσες νὰ σέρνης ζωὴν καταφρο-
 νημένην ἢ νὰ γείνης κακοῦργος· ἀλλὰ σ' ἐφύλαξε
 πρῶτα ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ καὶ δεύτερα ἡ καλὴ
 σου προαίρεσις, καὶ ἀξιώθης νὰ εὕρῃς τὴν ὄνειρου
 τὴν σου σύντροφον.

Ὅταν ὁ Ἀρχοντας ἐπρόφερνεν αὐτὰ τὰ ὕστερα
 λόγια, ἔμπαιναν εἰς τὴν αὐλὴν ἡ Φροσύνη ἐρχο-

μένη ἀπὸ τὸν ἐλαϊῶνα μ' ἓνα παιδί καὶ μίαν
 κόρην· ὁ Μιχαὴλ, ὅπου ὄλην τὴν ὥραν ἔλυονεν
 εἰς τὰ δάκρυα, ἔπεσεν εἰς ταῖς ἀγκάλας τοῦ πα-
 τρός του καὶ εἶπε· Φροσύνη, φίλησε τὸ χέρι τοῦ
 παθεροῦ σου.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΟΛΥΛΑΣ

Ἀθηναϊκὴ ἤχῳ

Φιλιτάτη Ἐστία,

Αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα δὲν ἔχει Ἀθηναϊκὴ ν'
 Ἠχώ! Μικρὸν τὸ δυστύχημα, ἀλλὰ χάριν τῆς
 παραδιαζομένης συνηθείας ὀφείλομεν νὰ ζητήσωμεν
 συγγνώμην ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἐστίας
 καὶ νὰ δικαιολογηθῶμεν. Ὁ Ἀντίλαλος εἶνε
 ἀσθενής. Ἄν το διαβεβαιώσωμεν αὐτὸ καὶ οἱ δύο,
 δὲν νομίζεις ὅτι ἀρκεῖ;

Ἦθελα σήμερον νὰ γράψω κάτι περὶ τῶν ἀργυ-
 ρῶν γάμων τοῦ Βασιλέως μας. Εὐρύ, θὰ μοι εἴπῃς
 ἴσως, τὸ θέμα καὶ μὴ ἀπαιτοῦν μεγάλην προσήλω-
 σιν. Περιγραφαί, εὐχαί, ἐξήρσεις πατριωτικά καὶ
 ἀναμνήσεις εἶνε τὸσον εὐκόλα πράγματα, ὥστε καὶ
 ἀπὸ τῆς γραφίδος ἀσθενοῦς δὲν θὰ ἐδυσκολεύοντο
 νὰ ἐκχυθῶσιν ἐκ τῶν λέξεων ἐκείνων τῶν ἡχηρῶν
 καὶ τετριμμένων, τῶν συνήθων εἰς τοιαύτας περι-
 στάσεις, τόσαι ὥστε νὰ ποτελεσθῶσιν αἱ τρεῖς ἢ καὶ
 δύο τακτικά· στήλαι τῆς Ἀθηναϊκῆς Ἠχώ.

Ναί, ἀλλὰ ἐγὼ ἔχω ἀντίθετον γνώμην. Διὰ νὰ
 πραγματευθῇ τις εὐρέα καὶ τετριμμένα θέματα καὶ
 νὰ μὴ γράψῃ ἀναιρὰ πράγματα, εἶνε ἀνάγκη ἴσα-
 ἴσα μεγάλης προσοχῆς καὶ ἄκρας εὐδιαθεσίας. Ἐγὼ
 δὲ σήμερον ἔχω πυρετόν, τὸ σῶμά μου εἶνε λυμένον
 καὶ ἡ κεφαλὴ μου μὲ πονεῖ δυνατὰ—ἄχ, πῶς μὲ
 πονεῖ! Ἡ χεὶρ μου τρέμουσα μόλις εἰμπορεῖ νὰ
 κρατήσῃ τὴν γραφίδα. Τὸ πνεῦμά μου εἶνε ὡς ἐκείνη
 χαλαρόν, χαῦνον, ἄνευ ἰδεῶν... φωτεινῶν, οὔτε
 τὴν ἀρχὴν θυνάμενον νὰ συλλάβῃ οὔτε τὴν τάξιν
 νὰ διατηρήσῃ ἄρθρου καὶ μάλιστα πανηγυρικοῦ. Ἡ
 διάθεσίς μου εἶνε πολὺ πικρόχολος. Εὕρισκω τὰ πάντα
 γύρω μου ἀναιρὰ, σκοτεινὰ, σαχλά. Καὶ σήμερον μὲ
 τοὺς ἀργυροῦς γάμους κλεισμένος ἐγὼ καὶ ἀδιάθε-
 τος, κοντεύω νὰ καταντήσω δημοκρατικῶς,—πράγμα
 τὸ ὅποιον, μοῦ φαίνεται, μόνον ἀσθενὴς εἰμπορεῖ νὰ
 πάθῃ...

Καλὰ νὰ πάθῃ! Ἦθελα νὰ ὑπάγω προχθὲς εἰς
 τὸ θέατρον τῶν Κωμωδιῶν, νὰ κλεισθῶ δηλαδὴ κα-
 λοκαυρίατικα μὲ χιλίους ἀνθρώπους, συναδέλ-
 φους ἐν ἀφροσύνῃ, μέσα εἰς στενὴν καὶ ἐρμητικῶς
 κεκλεισμένον γῶρον, διὰ νὰ ἴδω τὴν Ἄδα Βερώνην.
 Τί κάμνει ἡ περιέργεια!... Θὰ μοι εἴπῃς ὅτι τὸ
 θέαμα ἤξιζε καὶ μεγαλητέρων θυσίαν καὶ ὅτι ἔχι μό-
 νον ἡ πρώτη ἐμφάνισις δοκίμου ἀληθῶς καλλιτέ-
 χνιδος, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφέρον τοῦ ἀθη-
 ναϊκοῦ κόσμου, τὸν ὅποιον φαίνεται ὅτι κατέχει τώρα
 τὸ δαιμόνιον τοῦ θεάτρου, θάπτεται ἐπαξίως ἐν
 καὶ δύο θέματα Ἀθηναϊκῆς Ἠχώ. Ναί, ἀλλὰ
 ἔχι καὶ νὰ κρουολογήσῃ κανεὶς τόσον ἄσχημα διὰ νὰ
 γράψῃ δύο ἄρθρα, ὥστε εἰς τὸ τέλος νὰ μὴν εἶνε
 ἱκανὸς νὰ γράψῃ κανέν'...

Καὶ ὅμως πόσαι ἐντυπώσεις καὶ πόσαι νωπὴ ἀνα-
 μνήσεις! Περιδινδύονται ἀκαταπαύστως μέσα εἰς τὴν